

Janina Mažiulienė (1927–2017)

Šių metų kovo 1 d. amžinybėn iškeliavo Vilniaus universiteto Klasikinės filologijos katedros dėstytoja Janina Mažiulienė. Tai, galima sakyti, dar nepriklausomos Lietuvos gimnazijoje užaugusios kartos atstovė. Velionė buvo gimusi 1927 m. balandžio 15 d. – kiek nedaug trūko iki jubiliejaus – Žeimėlių kaime, Šėtos valsčiuje (dab. Kėdainių rajonas), ūkininko šeimoje. Janinos jaunystė nebuvo lengva – bolševikai tėvą išvežė Sibirą, iš ten jis nebegrižo. Bet atkakli ir darbšti mergina sugebėjo baigti Vilniuje klasikinės filologijos studijas.

Janina Mažiulienė visą gyvenimą buvo lotynų kalbos dėstytoja. Ji dėstė klasikams, teisininkams, lituanistams, medikams. Puikiai mokėjo lotynų kalbą, buvo sąžininga, reikli ir principinga. Studentus žavėjo dėstytojos elegancija, energija, atsidavimas darbui, profesionalumas. Skambiu, skardžiu balsu, pasimėgaudama, ji tardavo lotyniškus žodžius, frazes, sakinius, deklamuodavo tekstus. Stengėsi studentams atskleisti lotynų kalbos grožį ir reikšmę kultūrai, mokė tikslingai dirbti, metodiškai eidama nuo paprastų dalykų prie sudėtingų sakinių ir neadaptuotų tekstų. Tai buvo atsidavusi savo darbui klasikė.

Janina Mažiulienė – žinoma vertėja. Ji yra prakalbinusi lietuviškai ne vieną lotyniškai rašiusį autorių: Livijų („Hanibalo karas“), Lukianą („Dievų pašnekesiai“, „Mirusiųjų pašnekesiai“), Svetonijų („Dvylikos Cezarių gyvenimas“), Tacitą („Germanija“), Kampanelą („Saulės miestas“) ir kitus. Jos vertimų esama įvairiose antikos tekstų chrestomatijose, taip pat kapitaliniame Norberto Vėliaus sumanytame leidinyje „Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai“. Janinos Mažiulienės darbų svarbą liudija tai, kad ne viena jos versta knyga buvo pakartotinai išleista.

...Į auditoriją įžengia pasitempusi, elegantiškai apsirengusi, besišypsanti dėstytoja. Tvirtu, kartais įsakmiai skardžiu balsu pradeda lotynų kalbos paskaitą. Kiekviena paskaita turininga, galbūt ne vienam studentui ir sunki, bet nenuobodi – kartais su lotyniškais pašmaikštavimais, negirdėtomis istorijomis ir lotyniškais anekdotais. Ir toliau jau lotyniški žodžiai, sakiniai, tekstai, ypač poetiniai, iš dėstytojos lūpų atrodo skambiai saldūs, kaip Ovidijaus „Metamorfozių“ aukso amžiaus varvantys medaus lašai...

Tebūna Tau, Janina, lengva Vilniaus Antakalnio žemelė.

Vidas Garliauskas